

עמ"ת 59985/09/16 - מדינת ישראל נגד מאהר הנדי

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' סגן הנשיא י' נועם

עמ"ת 59985-09-16 מדינת ישראל נ' מאהר הנדי (עציר)

העוררת

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

מאהר הנדי (עציר)

על-ידי ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

החלטה

הערר

1. לפניי ערר על החלטת בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ש' לארי-בבלי), מיום 25.9.16, בתיק מ"ת 1500-09-16, לפיה שוחרר המשיב בתנאים מגבילים של מעצר בית מלא בביתו בעיסאווייה, בפקוח מתמיד של אחיו, אחותו וגיסתו, לסירוגין. אגב איסור לעשות שימוש בכלי תקשורת, לרבות מחשב, טלפון נייד ופייסבוק, זאת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 1499-09-16.

האישום

2. בכתב-האישום שהוגש נגד המשיב בבית-משפט קמא, יוחסו למשיב העבירות שלהלן: תמיכה בארגון טרוריסטי - לפי סעיף 4(ב) לפקודה למניעת טרור, תש"ח-1948 (שבע עבירות); והסתה לאלימות או טרור - לפי סעיף 144ד(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (עשר עבירות).

על-פי העובדות הנטענות בכתב-האישום, ניהל המשיב עמוד פייסבוק בעל תפוצה נרחבת של כאלפי חברים ועוקבים, ובמסגרתו פרסם, בהזדמנויות רבות, באמצעות העמוד, דברי שבח, אהדה, עידוד, תמיכה והזדהות - כלפי מעשי אלימות וטרור בכוחות הביטחון ובאזרחים וכלפי עושיהם. בתמונת הרקע של עמוד הפייסבוק נראה רעול פנים שהורס בידיו את מגדל אייפל בפריז והקוליסאום ברומא. כמו-כן פרסם המשיב דברי שבח, אהדה, תמיכה והזדהות, כלפי ארגוני טרור ופעילים בכירים בהם. פרסומים אלו של המשיב שלהבו משתמשי פייסבוק רבים אחרים, אשר תמכו בתכנים באופן סמלי גלוי באמצעות סימני "חיבוב" (Like). בין-השאר נהג המשיב להעלות פרסומי הסתה לרשת, סמוך לפיגועים שהתרחשו בירושלים, המאפיינים את גל הטרור הנוכחי הפוקד את הבירה וערים נוספות, החל מחודש ספטמבר 2015.

עמוד 1

הפרסומים מחוללי האלימות המפורטים בכתב-האישום, הנם רבים, ולהלן יובאו מהבולטים שבהם.

ביום 4.1.16 העלה המשיב לחשבון הפייסבוק ציור דיוקנו של המחבל איש חמאס יחיא עיאש, אשר אחראי להוצאתם לפועל של פיגועי טרור רבים שהביאו למותם של עשרות אזרחים ישראלים. בגוף האיור נכתב: "עיאש מגיע". בצד התמונה פרסם המשיב רשומה (פוסט) ובה כתב: "הנצחת השהיד המהנדס יחיא עיאש פעילי המבצע מפיצים זיכרון... עיאש מגיע".

ביום 8.1.16 שיתף המשיב בחשבון הפייסבוק את תמונת גופתו של המחבל נשאת מלחם, אשר ביצע ביום 1.1.16 פיגוע ירי ברחוב דיזינגוף, שכתוצאה ממנו נרצחו שלושה בני אדם ונפצעו שבעה. בגוף התמונה נכתב: "להתראות אוי גיבור, בחסרונו ירדו הרבה דמעות". לצד התמונה פרסם המשיב בחשבון הפייסבוק רשומה (פוסט) שבה כתב: "השהיד הגבור נשאת מנחם, הנרדף מות קדושים". פרסום זה זכה ל-87 סימני חיבוב.

ביום 21.4.16 העלה המשיב לחשבון הפייסבוק את תמונת המחבל עבד אלחמיד אבו סריר, שביצע שלושה ימים קודם לכן את הפיגוע בקו 12 בירושלים, אשר גרם לפציעת 12 איש. בצד התמונה פרסם המשיב רשומה (פוסט), שבה ציין: "עבד אלחמיד אבו סריר מת מות קדושים, מבצע פיצוץ אוטובוס קו 12 בירושלים". פרסום זה זכה ל-12 סימני חיבוב.

ביום 25.5.16 פרסם המשיב תמונה שבה נראה אבו מוחמד אלעדנאני, הדובר הרשמי של ארגון דאעש וממפקדיו הבכירים של הארגון, כאשר הוא אוזז בידו נשק אוטומטי. בצד התמונה פרסם המשיב רשומה (פוסט), שבה נאמר: "השיח' שלנו אבו מוחמד אלעדנאני הבליסטר של המדינה". פרסום זה זכה ל-12 סימני חיבוב ותגובה שבה נכתב: "אלוהים ישמור אותו".

ביום 21.7.16 שיתף המשיב בחשבון הפייסבוק שתי תמונות שבהן נראה המחבל פייסל שמאן אלענזי, רופא מסעודיה שהצטרף לשורות דאעש וביצע פיגוע התאבדות במכונית תופת ב-11.7.14 במחוז קרקוק בסוריה, שכתוצאה ממנו נפגעו 30 בני אדם. בצד התמונה פרסם המשיב רשומה (פוסט) שבה כתב: "פייסל אל אלענזי מת מות קדושים שאלוהים יקבל אותו". פרסום זה זכה לששה סימני חיבוב.

בגין שלל הפרסומים של המשיב בפייסבוק, ובכללם הפרסומים שפורטו לעיל, הואשם המשיב, כאמור, בשבע

עבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי ובעשר עבירות של הסתה לאלימות או טרור.

ההליכים בבית משפט-קמא

3. במקביל להגשת כתב-האישום הוגשה נגד המשיב בקשה למעצר עד לתום ההליכים. בדיון שהתקיים ביום 4.9.16 לא חלק ב"כ המשיב על עצם פרסום הפרסומים המפורטים בכתב-האישום, אך טען כי אין בהם משום עידוד לביצוע מעשי אלימות, אלא רק על פיגועים שכבר נעשו. על-כן גרס ב"כ המשיב, כי אין ראיות לכאורה המקימות סיכוי סביר להרשעתו של המשיב בעבירות של הסתה לאלימות או טרור, וכי לכל היותר יש בחלק מהפרסומים כדי לבסס עבירה של תמיכה בארגון טרור. משכך, ולנוכח העובדה שאין למשיב הרשעות קודמות כלשהן, ביקש ב"כ המשיב להורות על שחרור מרשו לחלופת מעצר בביתו.

4. בהחלטת בית-משפט קמא (כב' השופטת ת' בר-אשר - צבן) מיום 5.9.16 נקבע, כי הפרסומים שפרסם המשיב הם בגדר תמיכה בארגון טרור, ואף בגדר מעשי הסתה לאלימות ולטרור, כמפורט בכתב-האישום. בנוסף קבע בית-משפט קמא, כי לנוכח המסוכנות המובנית בעבירות אלו, קמה עילה למעצר עד לתום ההליכים. בנוסף סקר בית-משפט קמא בהחלטתו האמורה את הפסיקה במקרים דומים, וקבע כי המדיניות המובהקת היא שבנסיבות המתוארות יש להורות על מעצר עד לתום ההליכים תוך שלילת אפשרות של חלופת מעצר, זאת בשל חוסר היכולת לפקח במקרים מעין אלו על הנאשמים, בכל הנוגע לגישה לאינטרנט ולטלפונים ניידים. בצד האמור הפנה בית-משפט קמא לשתי החלטות שבהן הורה בית-המשפט על שחרורם של הנאשמים בגין עבירות של תמיכה בארגון טרור והסתה לאלימות או טרור באמצעות האינטרנט, כאשר באחד המקרים השיקול אשר הטה את הכף להורות על השחרור היה העובדה שהפרסומים הופסקו כעשרה חודשים בטרם מעצרו של אותו נאשם. בהיותו ער למדיניות העקבית בדבר מעצר רב של נאשמים עד לתום ההליכים בעבירות דומות, תוך שלילת כל חלופת מעצר, החליט בית-משפט קמא (כב' השופטת ת' בר-אשר - צבן) - כי "לא מן הנמנע כי במקרה הנדון, לנוכח נסיבותיו של המשיב, אשר ניכר מהודעתו האחרונה כי הוא מודע לחומרת מעשיו והוא אף הביע חרטה עליהם, ניתן יהיה לאשר חלופת מעצר אשר תאיין את מסוכנותו". לפיכך, הורה בית-משפט קמא לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב, "כדי שניתן יהיה לבחון לגביו אפשרות של חלופת מעצר".

5. בתסקיר המעצר שהוגש לבית משפט קמא ציין שירות המבחן, כי התרשם שהמשיב נוטה לפעול באופן מניפולטיבי ומתוחכם, ללא מחשבה על השלכות מעשיו, בזמן שבו הוא נתון בלחץ של פגיעה או מתח. על-כן, ונוכח העדר הרשעות קודמות, סבר שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות העבירות על-ידי המשיב הנה בינונית. לאחר בחינת

המפקחים המוצעים, המליץ שירות המבחן לשחרור המשיב לחלופת מעצר בתנאי "מעצר בית" מלא בביתו בעיסאווייה, בפיקוח מתמיד - לסירוגין - של אחיו, אחותו וגיסתו.

6. בדיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 25.9.16, לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן וחקירת המפקחים באולם בית-המשפט, הורה בית-משפט קמא (כב' השופטת ש' לאירי-בבלי) על שחרורו של המשיב בתנאים שצוינו לעיל. בהחלטתו ציין בית-המשפט, כי בצד פסיקה שהורתה על מעצר עד לתום ההליכים במקרים דומים - "קיימת גם פסיקה הפוכה המשחררת למעצר בית מלא". את ההנמקה בדבר שחרורו של המשיב בתנאי מעצר בית, נימקה הערכאה קמא, כדלהלן: "המשיב הנו נטול עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה, לכאורה. מצאתי כי בנסיבות העניין, ובהתאם לחוק, שומה על בית-המשפט לשקול חלופת מעצר ראויה, ולאחר שקראתי את התסקיר - מצאתי כי החלופה המוצעת אכן ראויה".

על החלטה זו הוגש הערר דנן.

עיקר טיעוני העוררת

7. העוררת טוענת, כי שגה בית-משפט קמא "באומדן חסר של מידת המסוכנות הנשקפת מן המשיב, בפרט בתקופה בה אנו נמצאים, ברמת החשיפה של פרסומיו של המשיב, והעובדה כי בפרסומיו שיבח באופן ישיר פעילים בארגון טרור (הן של חמאס והן של דאעש) ופעולות טרור שבהם נרצחו אזרחים חפים מפשע". בהקשר זה הפנתה העוררת לדברי המשיב בהודעתו במשטרה מיום 29.8.16, עת נדרש להסביר את פשר הפרסומים, כי יש בפרסומים כדי להסית לאלימות ולטרור. עוד טוענת העוררת, כי פרסומי המשיב כללו גם תמיכה בארגון דאעש, והדברים אף מלמדים על עוצמתה המוגברת של המסוכנות הנשקפת ממנו.

בנוסף, גורסת המדינה, כי שגה בית-משפט קמא בקביעת חלופת מעצר, שאין בה כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת מן המשיב, שכן אין דרך מעשית ואפקטיבית לפקח על קיום התנאים וההגבלות שקבע בית-משפט קמא לעניין איסור השימוש באינטרנט. כן מדגישה היא, כי ההחלטה נושא הערר אינה עומדת בקנה אחד עם שורה של החלטות שבהן נמנעו בתי המשפט מלשחרר לחלופות מעצר בגין עבירות דומות, גם כשמדובר בקטינים ובנאשמים נעדרי עבר פלילי. מדיניות עקבית זו, בדבר מעצרו של מי שמבצעים עבירות דומות, נובעת, לשיטת המדינה, מההכרה המעוגנת בין-היתר בעדויותיהם של מבצעי פיגועים, כי ההסתה ברשתות חברתיות מהווה כוח מניע משמעותי בגל הטרור הפוקד את הארץ, ואת ירושלים בפרט. היא מדגישה, כי מסוכנות גבוהה זו הנשקפת מהמפרסמים פרסומי הסתה רבים

ומשמעותיים, בתפוצה רחבה מאוד, בצד ההכרה כי חלופה של מעצר בית אינה יכולה לאיין מסוכנות גבוהה זו, היא העומדת ביסוד הקו העקבי העולה מהפסיקה בעניינים דומים, בדבר מעצרם של נאשמים עד לתום ההליכים. כן מציינת העוררת, כי רבים מהמפרסמים הם בעלי פרופיל זהה של גיל צעיר, היעדר עבר פלילי וניהול אורח חיים נורמטיבי; ואין בנתונים אלו כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת ממעשיהם. באשר לחרטה שהביע המשיב בחקירתו במשטרה, גורסת העוררת שאין לייחס לה משקל המטה את הכף לשחרור ממעצר, בפרט לנוכח התרשמות שירות המבחן מהמשיב כאדם מניפולטיבי המציב פסאדה חיובית תוך צמצום ומזעור המיוחס לו. מעבר לקושי המובנה באכיפת צו בית-המשפט קמא האוסר על שימוש באמצעי תקשורת, מוסיפה וטוענת העוררת, כי מיקום חלופת המעצר, בשכונת עיסאווייה במזרח ירושלים, מגביר את הקושי באכיפת הפיקוח על המשיב. על-כן, גורסת העוררת כי שגה בית-משפט קמא באופן שבו העריך את מסוכנות המשיב, וכפועל יוצא אף שגה בכך שסבר שיש בתנאים שקבע כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

תמצית טיעוני המשיב

8. ב"כ המשיב מבקש לדחות הערר ממכלול הטעמים שצוינו בהחלטותיו של בית-משפט קמא, הן החלטתה של כב' השופטת ת' בר-אשר - צבן, והן החלטתה של כב' השופטת ש' לארי-בבלי. הוא הדגיש, כי המשיב, שהנו בן 44, לא היה מעורב מעולם בעבירות כלשהן, ועבד כל השנים לפרנסת משפחתו. לטענתו, את המסוכנות הנשקפת מהמשיב לנוכח המעשים המיוחסים לו, ניתן לאיין בחלופה שהמליץ עליה שירות המבחן, בפרט כאשר שירות המבחן מצא את המפקחים כראויים ומתאימים. כן הפנה ב"כ המשיב להחלטה שניתנה במותב אחר בערכאה קמא, לפיה שוחרר נאשם בגין עבירות דומות, מבלי שהוגש על כך ערר על-ידי המדינה. עוד ציין, כי מדובר בפרסומים שהחלו בחודש דצמבר 2015, כאשר האחרון שבהם היה בחודש יולי 2016. לדבריו, לא נפלה טעות בהחלטת בית-משפט קמא, ויש לדחות את הערעור.

דין

9. בעניין חלופת המעצר, דעתי שונה מדעתו של בית-משפט קמא; ולאחר בחינת טיעוני הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

נגד המשיב קיימות ראיות לכאורה המקימות סיכוי סביר להרשעתו בעבירות המיוחסות לו בכתב-האישום. נגד המשיב אף קמה עילת מעצר, זאת נוכח המסוכנות הנשקפת ממנו לביטחון הציבור. המסוכנות נלמדת מהעבירות

המיוחסות למשיב ומנסיבות ביצוען, שעה שבפרסומיו בפייסבוק השמיע הלה דברי שבח ועידוד למעשי אלימות וטרור, אגב התייחסות באופן ישיר לפעילים בארגוני טרור - הן של חמאס והן של דאעש - ולפעולות טרור שבהם נרצחו אזרחים חפים מפשע. למותר לציין, כי המעשים חמורים ומסכנים את ביטחון הציבור, בפרט לעת הזו, על-רקע העובדה שההסתה ברשתות החברתיות מהווה כוח מניע משמעותי בגל הטרור הפוקד את הארץ, כפי שצוין על-ידי העוררת. כבר נפסק, כי בעבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי והסתה לאלימות וטרור באמצעות האינטרנט, קשה לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשמים באמצעות חלופת מעצר בתנאי "מעצר בית", בשל "הקושי הרב - עד כדי היעדר אפשרות מעשית - לפקח על הגישה לרשת האינטרנט" (בש"פ 2229/15 פלוני נ' מדינת ישראל (31.3.15)). אכן, כל מקרה נבחן לנסיבותיו, וייתכנו מקרים חריגים שבהם בגין העבירות הנדונות ניתן יהיה להפיג את המסוכנות בעניינו של נאשם ספציפי, באמצעות חלופת מעצר קונקרטי שתשיג את תכלית המעצר. ואולם, עניינו של המשיב אינו בא בגדרם של מקרים חריגים אלו.

בעניינו של המשיב, קיים סיכון מוגבר ומשמעותי לביטחון הציבור, העולה מתוכנם של הפרסומים הרבים שכללו הסתה למעשי אלימות וטרור, במשך תקופה של כשמונה חודשים. לכך יש להוסיף את התרשמות שירות המבחן מהפער בין המיוחס למשיב בכתב-האישום לבין תיאורו את נסיבות האירועים, ואת הערכת שירות המבחן כי המשיב נוטה לפעול באופן מניפולטיבי ומתוחכם, ללא מחשבה על השלכות מעשיו בזמן שבו הוא נתון בלחץ או במתח. סבורני, כי לא ניתן להפיג את הסיכון המוגבר האמור הנשקף מהמשיב בדרך של חלופת מעצר בתנאי "מעצר בית", בפרט כאשר אין אפשרות ריאלית ומעשית לפקח על הגישה לרשת האינטרנט, בין באמצעות מחשב ובין באמצעות טלפונים ניידים; ומשכך, אין כל משמעות ל"מעצר הבית" המוצע, ואף לא לפיקוח של בני המשפחה.

משאין בעניינו של העורר חלופה הולמת שתשיג את תכלית המעצר, מן הראוי להורות על מעצרו עד לתום

משפטו.

אשר על-כן, הערר מתקבל והמשיב יעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 1499-09-16 בבית משפט השלום בירושלים.

ניתנה היום, כ"ד אלול תשע"ו, 27 ספטמבר 2016, במעמד הנוכחים.

יורם נועם, סגן נשיא